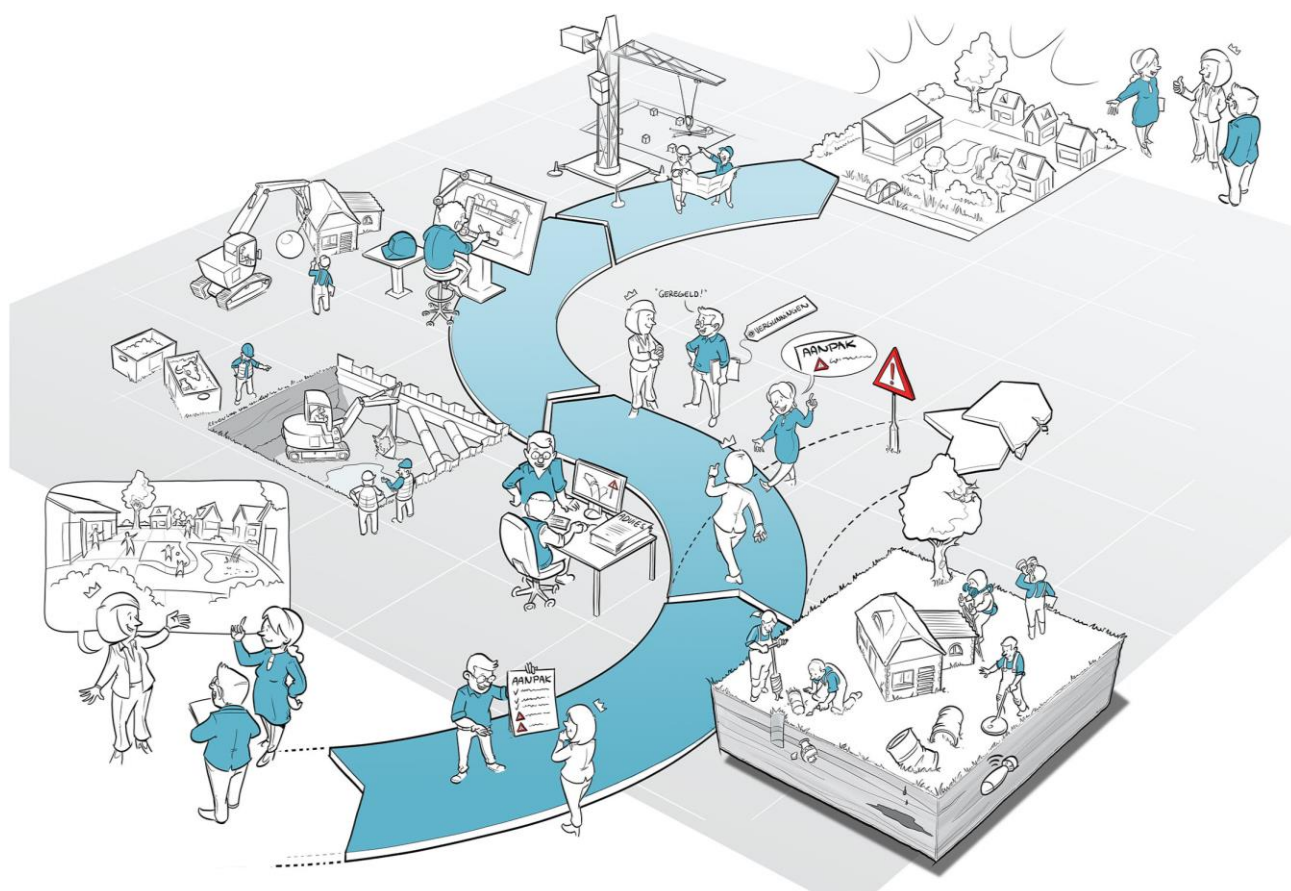

integrale expertise bij ruimtelijke ontwikkeling

Quickscan Wet natuurbescherming
Rijksstraatweg 122, Heemskerk

IDDS
's-Gravendijkseweg 37
2201 CZ Noordwijk
IDDS.NL

Postbus 126
2200 AC Noordwijk
info@idds.nl
T 071 – 402 85 86

Rapport

Quickscan Wet natuurbescherming

Locatie : Rijksstraatweg 122, Heemskerk
Kenmerk : R&O20062744
Datum : 22 juli 2020

Veldecoloog : R. Sluijs
Vrijgave : Mevr. J. Weijers
Email : jweijers@idds.nl
Telefoon : 06-30669764

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. Weijers', is positioned below the contact information.

Opdrachtgever : Rho Adviseurs B.V.
Weena 505
3013 AL Rotterdam

Samenvatting

In opdracht van Rho Adviseurs B.V. is op 10-07-2020 een ecologische quickscan uitgevoerd voor de aanleg van woningen aan de Rijksstraatweg 122 te Heemskerk. Deze samenvatting beschrijft de belangrijkste resultaten en conclusies van het onderzoek. Voor de volledigheid verwijzen wij u ook naar hoofdstuk 6 Conclusie en advies.

Soortbescherming

Uit bureaustudie en veldbezoek is naar voren gekomen dat het onwaarschijnlijk is dat met de plannen vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetast van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten. Eveneens is het plangebied ongeschikt biotoop voor beschermde soorten. De voorgenomen werkzaamheden hebben daarom geen negatieve effecten op beschermde soorten flora en fauna.

Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De ingreep leidt niet tot verkleining van de habitats van soorten in Natura 2000-gebieden of het NNN en heeft geen significant verstorend effect op deze soorten.

Deze quickscan doet geen uitspraken over stikstofdepositie. Om zeker te zijn dat het planvoornemen geen stikstofdepositie veroorzaakt op (stikstofgevoelig) Natura 2000-gebied dient apart stikstofonderzoek uitgevoerd te worden.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel van het onderzoek	5
1.3	Leeswijzer	5
2.	Opzet van het onderzoek	6
2.1	Bureauonderzoek	6
2.2	Veldonderzoek	6
2.3	Effectenbeoordeling	6
3.	Beschrijving van het plangebied	7
3.1	Algemene beschrijving van het plangebied	7
3.2	Ligging plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden	8
4.	Bureauonderzoek	9
5.	Veldonderzoek	10
5.1	Vogels	10
5.2	Vleermuizen	10
5.3	Grondgebonden zoogdieren	10
5.4	Amfibieën en reptielen	10
5.5	Overige fauna	11
5.6	Flora	11
6.	Conclusie en advies	12
6.1	Gebiedsbescherming	12
6.2	Soortbescherming	12
Bijlage I	Wet natuurbescherming	14
Bijlage II	Literatuur en bronvermelding	17
Bijlage III	Aanbevelingen	18

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens twee woningen te bouwen op het bestaande grasland aan de Rijksstraatweg 122 te Heemskerk. Voorafgaand aan deze ruimtelijke ingreep dient onderzoek verricht te worden naar de aanwezigheid van beschermde gebieden, flora en fauna, om na te gaan of met deze ontwikkeling de Wet natuurbescherming wordt overtreden. In dat kader is door IDDS een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Dit rapport presenteert de bevindingen van dat onderzoek.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van de quickscan is te onderzoeken of:

- in het plangebied beschermde plant- en diersoorten kunnen voorkomen;
- de ingreep mogelijk een effect heeft op deze beschermde soorten;
- de ingreep mogelijk een effect heeft op beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en NNN);
- het plangebied een belangrijke functie voor beschermde plant- en diersoorten kan vervullen (bijvoorbeeld als essentieel foerageergebied, vliegroute, nest- of verblijfplaats);
- op basis van bovenstaande bevindingen nader onderzoek nodig is.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de opzet van het onderzoek toegelicht. Hoofdstuk 3 beschrijft de kenmerken van het plangebied en de ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Hoofdstukken 4 en 5 beschrijven de resultaten van het bureau- en veldonderzoek. In hoofdstuk 6 worden hieruit conclusies getrokken en advies gegeven, bijvoorbeeld ten aanzien van nader onderzoek.

De belangrijkste (verbods)bepalingen uit de Wet natuurbescherming staan in bijlage I opgesomd. Een overzicht van gebruikte bronnen en literatuur staat in bijlage II. Tenslotte staan in bijlage III aanbevelingen opgenomen.

2. Opzet van het onderzoek

2.1 Bureauonderzoek

Door middel van bronnen- en literatuuronderzoek wordt onderzocht welke beschermde flora en fauna in de omgeving van het plangebied recent zijn waargenomen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van quickscanhulp dat op projectniveau de gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna ontsluit. Daarnaast raadplegen we relevante verspreidingsatlassen en actuele websites. Ook brengen we de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden in kaart. Aan de hand van deze informatie maken we een inschatting of de betreffende soorten in het plangebied voor kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. Ook maken we een inschatting of de voorgenomen ruimtelijke ingreep negatieve effecten heeft op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en gebiedsfuncties.

2.2 Veldonderzoek

Naast een bureaustudie wordt een biotooptoets uitgevoerd: een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnen- en literatuuronderzoek worden in het veld getoetst en indien nodig aangevuld.

Op het moment dat een biotooptoets wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratierouten vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Op deze manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets, maar desondanks toch kunnen voorkomen ter plaatse van het plangebied. De resultaten van de biotooptoets betreffen uitsluitend waarnemingen binnen het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden.

2.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de veldkenmerken van het plangebied en de verspreiding van beschermde soorten, wordt beoordeeld voor welke beschermde soorten het plangebied van betekenis kan zijn. Bij deze toetsing wordt alleen gekeken naar de beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Deze soorten hebben een Nederlandse of Europese bescherming en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Wanneer effecten optreden of verbodsbepalingen worden overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wet natuurbescherming.

Algemene soorten worden dus niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen zoals weergegeven in artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Wel geldt de zorgplicht op grond van artikel 1.11.

3. Beschrijving van het plangebied

3.1 Algemene beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt tussen de Rijksweg 122 en de Oosterweg in Heemskerk. Het bestaat geheel uit kort gemaaid grasland.

Figuur 1: Ligging plangebied en voorgenomen inrichting ervan

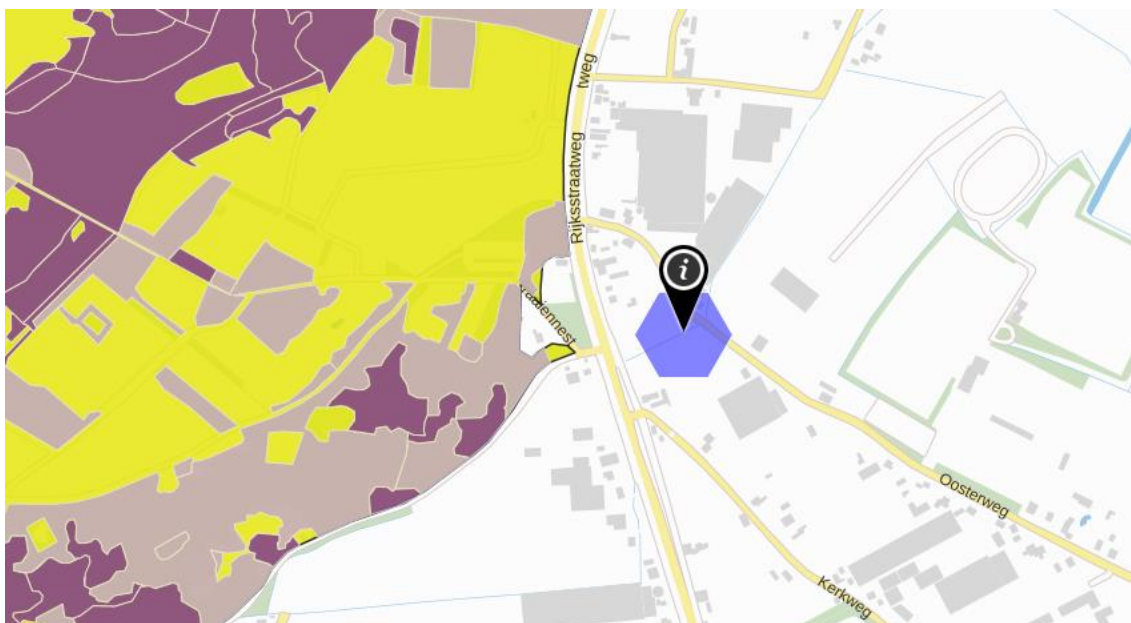
Figuur 2: Foto-impressie plangebied. Linksonder de enige 2 bomen. Samen met het schuurtje achter de bomen vormt het bouwwerk rechtsboven op de foto de enige bebouwing.

3.2 Ligging plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden

Op de onderstaande kaart is te zien dat het plangebied geen deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. Het maakt eveneens geen deel uit van een ander beschermd gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat (tevens NNN-gebied) ligt op 80m afstand van het plangebied.

Figuur 3: Afkadering plangebied (rode kader) ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland (donkergroen). Bron: Provincie NH.

Figuur 4: Ligging plangebied (i) ten opzichte van Natura2000 gebied Noordhollands Duinreservaat. Bron: Aeries Calculator.

4. Bureauonderzoek

Uit recente verspreidingsgegevens blijkt dat in of nabij het plangebied (binnen een straal van 5 kilometer) diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Deze beschermde soorten zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1: Verwachte beschermde flora- en faunasoorten op basis van recente verspreidingsgegevens.

Soortgroep	Soort (<i>wetenschappelijke soortnaam</i>)
Jaarrond beschermde vogels	Boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>)
	Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)
	Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)
	Havik (<i>Accipiter gentilis</i>)
	Huisemus (<i>Passer domesticus</i>)
	Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)
	Ransuil (<i>Asio otus</i>)
	Sperwer (<i>Accipiter nisus</i>)
	Wespendief (<i>Pernis apivorus</i>)
	Kerkuil (<i>Tyto alba</i>)
	Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)
	Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)
	Zwarte wouw (<i>Milvus migrans</i>)
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)
	Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)
	Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)
	Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)
	Meervleermuis (<i>Myotis dasycneme</i>)
	Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)
	Watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>)
	Franjestaart (<i>Myotis nattereri</i>)
Grondgebonden zoogdieren	Boommarter (<i>Martes martes</i>)
	Bunzing (<i>Mustela putorius</i>)
	Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)
	Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>)
	Das (<i>Meles meles</i>)
	Eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)
	Noordse Woelmuis (<i>Microtus oeconomus arenicola</i>)
	Waterspitsmuis (<i>neomys fodiens</i>)
Amfibieën en reptielen	Rugstreeppad (<i>Epidalea calamita</i>)
	Poelkikker (<i>Pelophylax lessonae</i>)
	Zandhagedis (<i>Lacerta agilis</i>)
Overige fauna	Grote vos, Bruine eikenpage, Aardbeivlinder, Kommavlinder, Duinparelmoervlinder, Gevlekte witsnuitlibel, Platte Schijfhoren
Flora	Bokkenorchis, Glad biggenkruid, Grote leeuwenklauw, Muurbloem, Smalle raai, Stofzaad

5. Veldonderzoek

Het veldonderzoek is op 10 juli 2020 uitgevoerd door R. Sluijs. Zie onderstaande tabel voor de weersomstandigheden.

Tabel 2: Weersomstandigheden*

Datum	Temperatuur (°C)		Overheersende windrichting (bft)	Bewolking	Neerslag (mm)
	Min.	Max.			
10-07-2020	8.2	18.5	NW 2	Zwaar bewolkt	2.4mm

* weersomstandigheden ter plaatse van weerstation De Bilt (bron: KNMI)

De in tabel 1 genoemde soorten kunnen op basis van verspreidingsgegevens voorkomen in het plangebied. Tijdens het veldbezoek is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten. Deze bevindingen worden hieronder per soortgroep uiteengezet.

5.1 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere algemene vogelsoorten gehoord en gezien. Soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, zijn niet in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden waargenomen. In het plangebied staan twee berken. Binnen de versturende invloedssfeer van de werkzaamheden staan nog enkele bomen. In geen van deze bomen zijn (overblijfselen van) jaarrond beschermde nesten aangetroffen. De kleine ongeïsoleerde opstallen hebben geen geschikte openingen voor de huismus en de gierzwaluw.

5.2 Vleermuizen

De kleine ongeïsoleerde opstallen hebben geen geschikte openingen voor vleermuizen. De bomen in het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer van werkzaamheden zijn onderzocht op holtes, ingerotte boomdelen, ingescheurde takken en loshangend schors. Geschikte openingen in bomen om het plangebied zijn niet gevonden. Als foerageergebied heeft het plangebied een functie vanwege het aanwezige groen. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied door de aanwezigheid van voldoende alternatief in de omgeving van het plangebied. Een lijnelement is niet aanwezig.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens komen de boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, das, noordse woelmuis, eekhoorn en de waterspitsmuis voor op meer dan 1 km van het plangebied. Omdat beschutting geheel ontbreekt en bomen van voldoende grootte niet aanwezig zijn, is het plangebied ongeschikt voor deze soorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren waargenomen.

5.4 Amfibieën en reptielen

Volgens verspreidingsgegevens komen de rugstreeppad, poelkikker en de zandhagedis voor op meer dan 1 km van het plangebied. Voor de rugstreeppad ontbreekt hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek in het plangebied. De bodem is niet vergraafbaar en warmt niet sterk op. Plaatsen om onder te schuilen ontbreken. Water dat snel opwarmt is eveneens niet aanwezig in het plangebied en de directe omgeving daarvan. Halfnatuurlijk grasland dat extensief agrarisch wordt gebruikt ontbreekt.

Onbeschaduwde wateren en een goed begroeide oeverzone zijn niet aanwezig voor de poelkikker. Voedselarm en schoon water ontbreken eveneens. De poelkikker is ook niet waargenomen binnen een straal van 1 km van het plangebied. Voor de zandhagedis ontbreken zandige heuvels.

5.5 Overige fauna

Volgens verspreidingsgegevens komen de grote vos, bruine eikenpage, aardbeivlinder, kommavlinder, duinparelmoervlinder, gevlekte witsnuitlibel en de platte schijfhoren voor van 1 tot 5 km van het plangebied. Het strak gemaaide grasland is ongeschikt biotoop voor deze soorten, die hoge eisen stellen aan hun leefgebied.

5.6 Flora

Volgens verspreidingsgegevens komen de bokkenorchis, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw, muurbloem, smalle raai en stofzaad voor van 1 tot 5 km van het plangebied. Het strak gemaaide grasland is ongeschikt biotoop voor deze soorten, die hoge eisen stellen aan het habitat.

6. Conclusie en advies

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De ingreep leidt niet tot verkleining van de habitats van soorten in Natura 2000-gebieden of het NNN en heeft geen significant versturend effect op deze soorten.

Deze quickscan doet geen uitspraken over stikstofdepositie. Om zeker te zijn dat het planvoornemen geen stikstofdepositie veroorzaakt op (stikstofgevoelig) Natura 2000-gebied dient apart stikstofonderzoek uitgevoerd te worden.

6.2 Soortbescherming

Vogels

Het groen in en rondom het plangebied heeft een functie voor algemene broedvogels. Algemene vogelsoorten die broeden zijn gedurende deze tijd beschermd. Een deskundig ecooloog dient voorafgaand aan de werkzaamheden vast te stellen dat geen verstoring van broedvogels zal plaatsvinden. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen in het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer daarvan.

Vleermuizen

Geschikte openingen in de bomen in en rondom het plangebied zijn niet gevonden. In de opstallen evenmin. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen van vleermuissoorten worden uitgesloten. Niet essentieel foerageergebied is in het plangebied aanwezig. Nadelige effecten op vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren waargenomen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk, omdat deze soorten volgens verspreidingsgegevens niet in het plangebied en omgeving voorkomen. Deze worden vanwege het biotoop ook niet verwacht in de toekomst. Voor algemene soorten geldt de zorgplicht, zie bijlage 1.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën en reptielen waargenomen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk, omdat deze soorten volgens verspreidingsgegevens niet in het plangebied en omgeving voorkomen. Deze worden vanwege het biotoop ook niet verwacht in de toekomst. Voor algemene soorten geldt de zorgplicht, zie bijlage 1.

Overige fauna

Op basis van verspreidingsgegevens komen deze soorten niet voor binnen 1km van het plangebied. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het biotoop niet geschikt is voor deze soorten. Effecten op overige flora en fauna zijn uit te sluiten.

Flora

Met beschermde flora hoeft op grond van verspreidingsgegevens en waarnemingen tijdens het veldbezoek geen rekening gehouden te worden.

Tabel 3: Overzicht van de onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten

Soortgroep	Soort (<i>wetenschappelijke soortnaam</i>)	Nader onderzoek
Jaarrond beschermde vogels	Boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>)	Nee
	Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	Nee
	Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Nee
	Havik (<i>Accipiter gentilis</i>)	Nee
	Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Nee
	Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	Nee
	Ransuil (<i>Asio otus</i>)	Nee
	Sperwer (<i>Accipiter nisus</i>)	Nee
	Wespendief (<i>Pernis apivorus</i>)	Nee
	Kerkuil (<i>Tyto alba</i>)	Nee
	Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Nee
	Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)	Nee
	Zwarte wouw (<i>Milvus migrans</i>)	Nee
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Nee
	Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Nee
	Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)	Nee
	Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Nee
	Meervleermuis (<i>Myotis dasycneme</i>)	Nee
	Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Nee
	Watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>)	Nee
	Franjestaart (<i>Myotis nattereri</i>)	Nee
Grondgebonden zoogdieren	Boommarter (<i>Martes martes</i>)	Nee
	Bunzing (<i>Mustela putorius</i>)	Nee
	Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)	Nee
	Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>)	Nee
	Das (<i>Meles meles</i>)	Nee
	Eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)	Nee
	Noordse Woelmuis (<i>Microtus oeconomus arenicola</i>)	Nee
	Waterspitsmuis (<i>neomys fodiens</i>)	Nee
Amfibieën en reptielen	Rugstreeppad (<i>Epidalea calamita</i>)	Nee
	Poelkikker (<i>Pelophylax lessonae</i>)	Nee
	Zandhagedis (<i>Lacerta agilis</i>)	Nee
Overige fauna	Grote vos, Bruine eikenpage, Aardbeivlinder, Kommavlinder, Duinparelmoervlinder, Gevlekte witsnuitlibel, Platte Schijfhoren	Nee
Flora	Bokkenorchis, Glad biggenkruid, Grote leeuwenklauw, Muurbloem, Smalle raai, Stofzaad	Nee

Bijlage I Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming, onderdeel soorten

Voor soortenbescherming geldt voor deze wet dat deze gericht is op het bereiken of herstellen van een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. De wet maakt hiervoor een programmatische aanpak mogelijk. Binnen deze wet wordt de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën:

1. De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (art. 3.1 – 3.4).
2. De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV, V) en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5 - 3.9).
3. De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 - 3.11). Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Verbodsbepalingen: Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Uitbreiding verbodsbepalingen en mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling: Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen,

- af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. t/m h. (niet van toepassing, zie wettekst).
 3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Verordening vrijstelling soorten provincie Noord-Holland

De provincie Noord-Holland acht het wenselijk vrijstellingen te verlenen van verboden ter bescherming van soorten dieren op grond van de Wet natuurbescherming voor de volgende diersoorten:

Aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Bovenstaande soorten zijn derhalve niet beschermd bij de voorgenomen werkzaamheden, wel geldt de zorgplicht.

Zorgplicht

De zorgplicht van de Wet natuurbescherming is altijd van toepassing. Hieronder wordt geadviseerd hoe aan deze zorgplicht invulling kan worden gegeven.

Zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Vogels

Voor het broedseizoen staat geen vaste periode. Veel vogelsoorten broeden in de periode maart tot en met juli. Indien watervogels in het onderzoeksgebied aanwezig zijn, kunnen deze broeden tot eind augustus. Nesten en eieren zijn gedurende de hele broedperiode van de betreffende soort beschermd, vanaf het eerste takje tot het uitvliegen van het laatste jong. Indien wordt gestart in het broedseizoen, dan moet door een deskundig ecooloog voorafgaand aan de werkzaamheden worden nagegaan of verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Zoogdieren

Zodra een in het wild levend dier wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden kan deze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikte habitat in de nabijheid van het plangebied. Vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen en dergelijke) moet gefaseerd worden verwijderd, waardoor aan amfibieën en grondgebonden zoogdieren gelegenheid wordt gegeven te vluchten.

Bij kap van de vegetatie in de winter dient men rekening te houden met zoogdieren in winterslaap, zoals de egel. Inachtneming van de zorgplicht betekent dat men het struikgewas handmatig en gefaseerd kapt, in plaats van met bulldozer of graafmachine. De egel is met name 's nachts actief. Door de werkzaamheden overdag te plannen wordt verstoring zoveel mogelijk voorkomen.

Bijlage II Literatuur en bronvermelding

Literatuur

Bats of Britain and Europe, C. Dietz en A. Kiefer, Bloomsbury 2016

Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, Zoogdierverseniging 2016, S. Broekhuizen et al.

Nederlandse Oecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. Weeda e.a. 1985-1994

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten Soorten - Natuurbescherming, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht

Bronvermelding

www.quickscanhulp.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.floron.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdierverseniging.nl

www.bij12.nl

www.calculator.aerius.nl

Bijlage III Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming geven wij in relatie tot de voorgenomen ontwikkelingen de volgende aanbevelingen met als doel de ecologische structuren in de omgeving te versterken.

Vleermuizen

Nieuwbouw

Spouwmuren zijn uitermate geschikt voor vleermuizen. Geschikte permanente verblijfplaatsen kunnen worden gecreëerd door bij de nieuwbouw een spouwmuur te realiseren van ten minste 2 centimeter diep. Invliegopeningen in de vorm van open stootvoegen van 1,5 tot 2 cm breed geven dwergvleermuizen toegang tot de spouwmuur. Laatvliegers hebben wat meer ruimte nodig om in te vliegen, namelijk tussen de 1,8 en 2 centimeter. Bij het gebruik van isolatie aan de binnengevel is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat er kunststof gaas wordt aangebracht met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter om vleermuizen de mogelijkheid te bieden te zich vast te klampen. De stootvoegen moeten zich op ten minste 3 meter hoogte bevinden en niet boven ramen of deuren geplaatst.

Als het niet gewenst is dat vleermuizen zich vrij door de spouwmuur bewegen, is het in metselen van vleermuisstenen een goed alternatief. De ruimte in een inmetzelsteen is beperkt. Het is dan ook raadzaam inmetzelstenen te koppelen zodat een grotere verblijfplaats ontstaat.

Renovatie

Als een bestaande spouwmuur wordt geïsoleerd blijft er vaak te weinig ruimte over om nog te kunnen functioneren als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Het is dan nog wel mogelijk in metselstenen aan te brengen tussen het binnen- en buitenblad van de spouwmuur.

Boeiboorden of gevelbetimmering kan ook een verblijfplaats bieden aan vleermuizen. Door een opening van 2,5 centimeter vrij te houden tussen en de betimmering wordt een potentiële verblijfplaats gerealiseerd. Het is belangrijk dat de vleermuizen grip hebben, dus de wand moet ruw zijn.

Gierzwaluw

Voor gierzwaluwen kan onder andere gebruik gemaakt worden van inmetselfkasten in de gevel en nestpannen op het dak. De neststenen kunnen zowel zichtbaar als onzichtbaar in de gevel worden verwerkt.

Bij het aanbrengen van neststenen in de gevel is het van belang rekening te houden met de mate van opwarming van de neststenen. De neststenen moeten bij voorkeur in noordelijk of oostelijk gerichte gevels worden aangebracht of onder de schaduw van een overstek.

Ook in nestpannen op het dak kan de temperatuur snel oplopen. Deze moeten onder geen beding op zuidelijk of westelijk gerichte daken worden gelegd. De kans is groot dat de jongen dit niet overleven. Zeker als de daken zijn geïsoleerd, kan warmte niet meer ontsnappen en is oververhitting een reëel gevaar. Gaten in overstekken en dakgootomlijstingen bieden goede mogelijkheden voor gierzwaluwen om te nestelen. De temperatuur in dit soort betimmeringen is beter gereguleerd en het is goed aan te vliegen door de soort.

Huismus

Voor huismussen kan heel gemakkelijk nestruimte worden gerealiseerd door het (ver)plaatsen van vogelschroot tot onder de derde rij dakpannen. Op deze manier wordt voldaan aan het Bouwbesluit, maar blijft het dak beschikbaar voor de huismus. Bij huismussen moet rekening worden gehouden met de eisen die de soort stelt aan zijn omgeving. Om de kunnen functioneren als broedlocatie moet op zeer korte afstand voldoende dekking en voedsel aanwezig in de vorm van inheemse bomen en planten. Soorten als liguster, lijsterbes, sleedoorn, meidoorn en vlier zijn hier heel geschikt voor.

Insectenhotels

Door insectenhotels te plaatsen in een voedselrijke omgeving met veel inheemse bloemen kunnen insecten worden gelokt. Het is van belang om goed te letten op de grootte en diepte van het insectenhotel en deze te plaatsen op een zonnige plek om deze succesvol te laten zijn. Een insectenhotel kan de diversiteit lokaal vergroten en de insecten vormen een goede voedselbron voor vogels en vleermuizen.

Checklist groen bouwen

Verstedelijking draagt bij aan het verlies van biodiversiteit, maar de bouw biedt ook kansen. Voor sommige dieren zijn onze steden en dorpen zelfs het belangrijkste leefgebied. Daar kan iedereen een steentje aan bijdragen.

Met de Checklist Groen Bouwen kan iedere bouwonderneming, architect of projectontwikkelaar zijn projecten en ontwerpen natuurvriendelijker maken. Het beantwoorden van enkele simpele ja/nee vragen leidt tot eenvoudige soortbeschermingsmaatregelen.

Kijk voor meer informatie op:
www.checklistgroenbouwen.nl
www.bouwnatuurinclusief.nl